

**ԱՄԲՈՂՁ ՅՈՒՑԻՉՈՎ ԱՍՏԻՃԱՆ
ՄԻԱՆԴԱՄՆԵՐ ԵՎ ԲԱԶՄԱՆԴԱՄՆԵՐ
ՌԱՑԻՈՆԱԼ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

**§ 3. ԲԱԶՄԱՆԴԱՄՆԵՐ: ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԲԱԶՄԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՀԵՏ**

**1. Բազմանդամի հասկացությունը և
նրա ստանդարտ տեսքը**

Հարցեր և առաջադրանքներ

1. Բազմանդամը բերեք ստանդարտ տեսքի և նշեք նրա աստիճանը.
 ա) $3a^5 - ab^3 + ba^3 - 3a^5 + b^4$,   բ) $9a^2ba - 3b^4 + 5ab^5 - 9a^3b$,
 գ) $x^2y^5 - 7x^3y^4 - x^6 + 7y^4x^3 - 10$,   դ) $x^2y^3z^2 - xy^4 + xyz^4 - y^3z^2x^2 + x^4y^2$:
2. Բազմանդամը ներկայացրեք նրա անդամների աստիճանների աճման կարգով.
 ա) $17 + x^3 - 4x^2 - 5x$,   բ) $5x^4 - 4x^5 - 20x^2 + x^3 - 21$:
3. Բացատրեք, թե ինչն է x և y փոփոխականների ցանկացած արժեքների դեպքում $x^2 + y^2$ արտահայտությունն ընդունում է միայն ոչբացասական արժեքներ: Ո՞ր դեպքում նրա արժեքը հավասար կլինի 0:
4. Նշեք a և b փոփոխականների այնպիսի արժեքներ, որ.
 ա) $5a^3 + 19a^2b + 5b^3$ արտահայտությունն ընդունի 5-ին հավասար արժեք,
 բ) $a + a^2 + a^3 + a^4$ բազմանդամն ընդունի 30-ին հավասար արժեք,
 գ) $x^{100} + 100x^{99}y - 99xy^{99} + y^{100} + 99$ բազմանդամն ընդունի 100-ին հավասար արժեք:

5. Բերեք x և y փոփոխականներ պարունակող այնպիսի բազմանդամի օրինակ, որ այդ փոփոխականների ցանկացած արժեքների դեպքում.
- ա) ընդունի միայն դրական արժեքներ,
բ) ընդունի միայն բացասական արժեքներ:
6. Հնարավոր է ընտրել x փոփոխականի այնպիսի արժեք, որի տեղադրությամբ բազմանդամի արժեքը դառնա 0.
- ա) $x^2 + x - 6$, բ) $x^3 + x^2 - 10$, գ) $x^2 + 4$, դ) $2x^4 + 5x^2$, ե) $x^4 + x^2 + 1$:
7. Գոյություն ունի՞ a -ի այնպիսի արժեք, որի դեպքում բազմանդամն ընդունի բացասական արժեք.
- ա) $x^3 + x + 5$, բ) $x^4 + x^2$, գ) $x^4 + x$, դ) $x^5 - x^2 + 10$: